

Process, kas paredz palielināt kvalitatīvu institucionāli aprūpē alternatīvu sabiedrībā balstītu sociālo pakalpojumu klāstu un ģimeniskai veidei pietuvinātu pakalpojumu pieejamību, tai skaitā izveidojot un atīstot sabiedrībā balstītu sociālo pakalpojumu infrastruktūru cilvēkiem ar invaliditāti un bērniem, un nodrošinot viņu neatkarīgu dzīvi un iekļaušanos sabiedrībā

MĒRĶA GRUPAS/ ATBALSTA MĒRĶIS

1. Pilngadīgi cilvēki ar garīga rakstura traucējumiem (GRT) un 1./2. invaliditātes grupu

Lai cilvēki ar GRT var saņemt sabiedrībā balstītus sociālos pakalpojumus savā pašvaldībā, iekļauties sabiedrībā un būt nodarbināti atbilstoši savām spējām

2. Ārpusģimenes aprūpē esošie bērni un jaunieši līdz 17 gadu vecumam

Lai bez vecāku gādības palikušie bērni, kas dzīvo institūcijās, varētu saņemt ģimeniskai veidei pietuvinātus pakalpojumus

3. Bērni ar funkcionālajiem traucējumiem (FT) un viņu likumiskie pārstāvji

Lai bērni ar invaliditāti var saņemt sabiedrībā balstītus pakalpojumus un sociālo rehabilitāciju savā pašvaldībā un bērnu vecāki var doties uz darbu

Sabiedrībā balstīti sociālie pakalpojumi: aprūpe mājās, dienas aprūpes centrs, specializētās darbnīcas, grupu dzīvokļi, īslaicīgas sociālās aprūpes pakalpojums jeb "atelpas brīža" pakalpojums, speciālistu konsultācijas un individuālais atbalsts, atbalsta grupas un grupu nodarbības

DI PROGRAMMAS FINANSĒJUMS:

9.2.2.1. SAM- 46 812 430 EUR (Eiropas Sociālais fonds+valsts budžets)

Tiek īstenoti 5 plānošanas reģionu projekti*

9.3.1. SAM- ne mazāk kā 56 699 168 EUR (t.sk. 9.3.1.1. SAM- 54 099 168 EUR un 9.3.1.3. SAM- 2 600 000 EUR) (Eiropas Reģionālās attīstības fonds+nacionālais publiskais finansējums)

9.3.1.1. SAM- tiek īstenotas 2 atlases kārtas: 1.kārta- 8 lielās pilsētās; 2.kārta- 61 pašvaldība**
9.3.1.3. SAM- tiek īstenots Rīgas valstspilsētā

9.2.2.3. SAM- 7 983 438 EUR (Eiropas Sociālais fonds+valsts budžets)

Tiek īstenotas 2 atlases kārtas: 1.kārta- 14 projekti; 2.kārta- 19 projekti

GALVENIE DI RĀDĪTĀJI, KAS IZPILDĀMI LĪDZ 2023.GADAM:

- Izvērtētas 2 100 cilvēku ar GRT un 1 198 ārpusģimenes aprūpē esošo bērnu individuālās vajadzības
- Sniegti sabiedrībā balstīti sociālie pakalpojumi 1 895 cilvēkiem ar GRT un 2 270 bērniem ar FT
- Patstāvīgu dzīvi (ārpus ilgstošas sociālās aprūpes un rehabilitācijas institūcijām) uzsākuši 700 cilvēki ar GRT
- No 1799 līdz 720 samazinājies bērnu skaits institucionālajā aprūpē
- Slēgšanai atbalstītas un slēgtas 3 VSAC filiāles

- Izveidotas un/ vai labiekārtotas 2 473 (t.sk. 9.3.1.3. SAM- 36 vietas) sabiedrībā balstītu sociālo pakalpojumu vietas cilvēkiem ar GRT un bērniem ar FT
- Izveidotas un/ vai labiekārtotas 250 pakalpojumu vietas bērnu aprūpei ģimeniskā vidē
- Līdz 26%-45% palielināts to cilvēku ar GRT īpatsvars, kas dzīvo ārpus institūcijas un kam pieejami sabiedrībā balstīti sociālie pakalpojumi

- Sniegti sabiedrībā balstīti sociālie pakalpojumi 1 596 bērniem ar FT un 205 cilvēkiem ar GRT

PROBLĒMAS/IZAICINĀJUMI:

- Būvniecības izmaksu straujā pieauguma dēļ atsevišķas pašvaldības ir spiestas daļēji vai pilnībā atteikties no izvēlētā sabiedrībā balstītu sociālo pakalpojumu infrastruktūras attīstības risinājuma
- Sabiedrības aizspriedumi un informācijas trūkums par DI, pretestība DI politikai

RISINĀJUMI:

- Individuāla situācijas risināšana ar katru pašvaldību piemērotāko risinājumu atrašanai, tai skaitā alternatīvu infrastruktūras objektu, kuros nepieciešami mazāki ieguldījumi, izvērtēšana
- Pieņemts MK lēmums, kas atļauj pārdalīt 9.3.1.1. SAM finansējumu ar un bez uzraudzības rādītājiem starp pašvaldībām gadījumos, ja pašvaldības pilnībā vai daļēji atsakās no izvēlētā infrastruktūras attīstības risinājuma
- Sabiedrības, pašvaldību, pakalpojumu sniedzēju, mērķa grupu un viņu interešu pārstāvju informēšanas un izglītošanas pasākumu turpināšana par DI politiku un tās praktiskajiem ieviešanas nosacījumiem

Īstenošanas ilgums no 2016. līdz 2023. gadam

PROJEKTU ĪSTENOŠANA:

PAVEIKTS

PROCESĀ/PLĀNOTS

- Izveidota partnerība ar 115 pašvaldībām
- Izvērtētas 2 742 cilvēku ar GRT, 2 927 bērnu ar FT un 1 128 ārpusģimenes aprūpē esošo bērnu individuālās vajadzības
- Izstrādāti un apstiprināti 5 plānošanas reģionu DI plāni
- Slēgšanai atbalstītas un slēgtas 2 VSAC filiāles

- Uzsākta sabiedrībā balstītu sociālo pakalpojumu sniegšana 1 028 cilvēkiem ar GRT, 2 032 bērniem ar FT un 901 likumiskajam pārstāvim
- Turpinās sabiedrības informēšanas un izglītošanas pasākumi
- Sociālo mentoru piesaiste un VSAC klientu sagatavošana patstāvīgai dzīvei

Projektu īstenošanas ilgums līdz 31.12.2023.

* Pēc 01.07.2021. pasākumu turpina īstenot atbilstoši plānošanas reģionu deinstitucionalizācijas plānos noteiktajām teritorijām

Īstenošanas ilgums no 2019. līdz 2023. gadam

PROJEKTU ATLASE/ ĪSTENOŠANA:

PAVEIKTS

PROCESĀ/PLĀNOTS

9.3.1.1. SAM:

- noslēgti 69 līgumi par projektu īstenošanu no sākotnēji plānotajiem 80 (no dalības izstājušās: Dundaga, Ape, Stopiņi, Riebiņi, Ropaži, Aglona, Dagda, Koknese, Aizkraukle, Carnikava un Salacgrīva)
- pabeigts 21 projekts, papildus 13 projektos pabeigta projekta atbalstāmo darbību īstenošana. Izveidotas un/ vai labiekārtotas 810 pakalpojumu vietas personām ar GRT, 161 pakalpojumu vieta bērniem ar FT un 88 pakalpojumu vietas bērnu aprūpei ģimeniskā vidē

9.3.1.1. SAM:

- 35 projektos turpinās sabiedrībā balstītu sociālo pakalpojumu infrastruktūras izveide

9.3.1.3. SAM:

- uzsākta projekta iesnieguma vērtēšana

Projektu īstenošanas (sabiedrībā balstītu sociālo pakalpojumu infrastruktūras izveide) ilgums ir individuāls, nepārsniedzot 31.12.2023.

** Pēc 01.07.2021. 69 projektus īsteno 39 pašvaldības

Īstenošanas ilgums no 2019. līdz 2023. gadam

PROJEKTU ATLASE/ ĪSTENOŠANA:

PAVEIKTS

PROCESĀ/PLĀNOTS

1.kārta:

- pabeigta 14 projektu īstenošana, sniedzot atbalstu 523 bērniem ar FT

2.kārta:

- pabeigta 19 projektu īstenošana, sniedzot atbalstu 866 bērniem ar FT

3.kārta:

- iesniegti 28 projekti (t.sk. 19 projekti sabiedrībā balstītu sociālo pakalpojumu sniegšanai bērniem ar FT un 9 projekti - cilvēkiem ar GRT) par kopējo summu 4 740 362,97 EUR (pieejamais finansējums 3 091 186 EUR)

3.kārta:

- uzsākta 28 projektu iesniegumu vērtēšana

Projektu īstenošanas (sabiedrībā balstītu sociālo pakalpojumu sniegšana) ilgums individuāls, nepārsniedzot 18 mēnešus